

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1a
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Telefax (070) 333 40 33

Uw brief

Ons kenmerk
W&B/URP/05/22230

Doorkiesnummer

Onderwerp
Kamervragen van het lid Noorman-Den Uyl

Datum
12 april 2005

Contactpersoon

- ./ Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Noorman-Den Uyl (PvdA) over bijzondere bijstand voor ziektekosten gemaakt in het buitenland.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(H.A.L. van Hoof)

2040511090

Kamervragen van het lid Noorman-Den Uyl (PvdA) over bijzondere bijstand voor ziektekosten gemaakt in het buitenland.

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het feit dat inwoners van sommige Nederlandse gemeenten in de grensstreek voor hun academische zorg zijn aangewezen op één van onze buurlanden?¹

Antwoord 1

¹ Zie bijlage voor casus

Ik heb kennisgenomen van de door u bijgevoegde casus.

Vraag 2

Is het waar dat de Wet werk en bijstand (WWB) het niet toelaat om bijzondere bijstand te verlenen voor ziektekosten die gemaakt zijn in het buitenland?

Antwoord 2

Het territorialiteitsbeginsel in de WWB houdt in dat de belanghebbende in Nederland moet verblijven om recht op bijstand te hebben. Volgens vaste rechtspraak impliceert dit dat bijstandsverlening uitgesloten is ten aanzien van kosten die buiten Nederland zijn opgekomen of die betrekking hebben op kosten die niet aan Nederland zijn verbonden. Of hiervan sprake is, is ter beoordeling aan de gemeenten.

Gemeenten hebben op grond van artikel 16 WWB de bevoegdheid om van het territorialiteitsbeginsel af te wijken indien zeer dringende redenen daartoe noodzaken. Bij de toepassing van artikel 16 WWB dient vast te staan dat sprake is van een acute noodsituatie en dat de behoeftige omstandigheden waarin de belanghebbende verkeert op geen enkele andere wijze zijn te verhelpen, zodat het verlenen van bijstand onvermijdelijk is. Dit betreft steeds uitzonderlijke situaties waarbij steeds een strikt individuele afweging van de omstandigheden noodzakelijk is.

Vraag 3

Vindt u het efficiënt dat door gemeenten in de grensstreek alleen bijzondere bijstand kan worden verstrekt als doorverwezen wordt naar een ziekenhuis in Nederland? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Vraag 4

Deelt u de mening dat sprake is van een bijzondere noodzakelijke omstandigheid als mensen uit Nederlandse grensgebieden door een ziektekostenverzekeraar verwezen worden naar een ziekenhuis in de Belgische of Duitse grensstreek? Zo neen, kunt u dit toelichten?

Vraag 5

Deelt u de mening dat, mede uit een oogpunt van gelijke behandeling van Nederlandse inwoners uit de grensstreek, er recht zou moeten zijn op een vergoeding van ziektekosten via de bijzondere bijstand, indien die kosten noodzakelijk zijn en omdat het inkomen daartoe aanleiding geeft? Zo ja, bent u voornemens hier de WWB op aan te passen? Zo neen, kunt u dit toelichten?

Antwoord 3, 4 en 5

Voor kosten die verband houden met een medische of paramedische behandeling vormen de Ziekenfondswet en het daarop gebaseerde Verstrekkingenbesluit ziekenfondsverzekering in beginsel een aan de WWB voorliggende, toereikende en passende voorziening als bedoeld in artikel 15, eerste lid, WWB. Het recht op bijstand strekt zich evenmin uit tot kosten die uitdrukkelijk buiten de werkingssfeer van een voorliggende voorziening zijn gelaten.

In het algemeen komen kosten voor medische of paramedische behandeling in binnen- en buitenland derhalve niet voor bijstandsverlening in aanmerking. Of sprake is van een bijzondere noodzakelijke omstandigheid ingeval mensen uit Nederlandse grensgebieden door een ziektekostenverzekeraar verwezen worden naar een ziekenhuis in de Belgische of Duitse

grensstreek alsmede de efficiency van de verwijzing zijn daarmee in het kader van de WWB in de regel niet aan de orde.

Alleen in de individuele gevallen waar sprake is van samenloop van kosten bij een beroep op meer dan één voorziening kan zonodig bijzondere bijstand worden verleend. Of in het betreffende geval verwijzing naar een ziekenhuis in de Belgische of Duitse grensstreek als bijzondere noodzakelijke omstandigheid kan worden aangemerkt, hangt af van de individuele omstandigheden en kan dan ook slechts van geval tot geval worden beoordeeld. Deze beoordeling is aan gemeenten. Daar treed ik niet in. Zoals in antwoord 2 is aangegeven is volgens vaste rechtspraak bijstandsverlening alleen mogelijk ten aanzien van kosten die in Nederland zijn opgekomen of die betrekking hebben op kosten die aan Nederland zijn verbonden. Of hiervan in het betreffende geval sprake is, is eveneens ter beoordeling aan de gemeenten. Elementen die gemeenten hierbij kunnen betrekken, zijn blijkens een uitspraak d.d. 1 februari 2005 (03/4352 NABW) van de Centrale Raad van Beroep de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijkheid van de kosten van in Nederland verblijvende personen en de mate waarin de bron van de kosten en de bestemming onmiskenbaar met Nederland zijn verbonden. Dit vergt steeds een individuele beoordeling. Ik zie geen aanleiding de WWB aan te passen.